

Den Haag, 19 maart 2010

Mede namens de Minister van Justitie deel ik u het volgende mee.

Van 17 tot en met 19 februari vond in Abu Dhabi de plenaire vergadering van de Financial Action Task Force (FATF) plaats. De FATF is een internationale taskforce die zich bezig houdt met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. Dit was de tweede vergadering van de FATF onder het Nederlands voorzitterschap (van 1 juli 2009 t/m 30 juni 2010).

Ik informeer u middels deze brief over de belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn geweest.

Lijst met hoog-risico en/of niet-coöperatieve landen

Het proces van identificatie van hoog-risico en/of niet-coöperatieve jurisdicties, waarover u in een eerdere brief bent geïnformeerd¹, heeft tijdens de afgelopen plenaire vergadering geleid tot het publiceren van twee openbare documenten². Dit proces voorziet onder andere in gericht onderzoek t.b.v. identificatie van strategische tekortkomingen in een land. Een land kan op drie manieren in dit proces terecht komen: als bij een evaluatie 10 of meer onvoldoendes zijn behaald op de 16 belangrijkste aanbevelingen, als het land geen lid is van de FATF of een van haar regionale zusterorganisaties, of als een land wordt voorgedragen door een FATF-lid.

Met het opzetten van het proces en de twee documenten die zijn gepubliceerd komt de FATF tegemoet aan een oproep van de G20³ en het resultaat zal dan ook aan de G20 worden gecommuniceerd. De twee documenten samen vermelden in totaal 28 landen waarbij strategische tekortkomingen zijn geïdentificeerd ten aanzien van de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT⁴).

Het eerste document is een publieke verklaring waarin acht landen worden genoemd, onderverdeeld in drie categorieën:

- *landen waartegen de FATF al eerder maatregelen heeft genomen: Iran;*
- *landen die strategische tekortkomingen hebben ten aanzien van AML/CFT en die zich (nog) niet hebben willen committeren aan een samen met de FATF opgesteld actieplan om deze tekortkomingen te adresseren: Angola, Noord-Korea, Ecuador, Ethiopië;*
- *landen die reeds eerder door de FATF zijn aangemerkt als landen met strategische tekortkomingen ten aanzien van AML/CFT die tot februari 2010 nog niet zijn geadresseerd: Pakistan, Turkmenistan, Sao Tome & Principe.*

Het tweede document stelt van 20 landen vast dat er strategische tekortkomingen zijn, maar ook dat deze reeds worden geadresseerd op politiek niveau. Deze landen hebben commitment laten zien om deze tekortkomingen aan te pakken op basis van een actieplan dat gezamenlijk met de FATF is opgesteld. Deze 20 landen zijn: *Antigua & Barbuda, Azerbeidzjan, Bolivia, Griekenland, Indonesië, Jemen, Kenia, Marokko, Myanmar, Nepal, Nigeria, Oekraïne, Paraguay, Qatar, Sri Lanka, Sudan, Syrië, Thailand, Trinidad & Tobago en Turkije.*

¹ Brief van 8 december 2009, kenmerk FM/2009/2409 M.

² Als bijlagen bijgevoegd, en ook te vinden op <http://www.fatf-gafi.org>.

³ «Leaders' Statement: The Pittsburgh Summit», 24–25 september 2009.

⁴ AML/CFT: *anti-money laundering / combating the financing of terrorism.*

(bijvoorbeeld als gevolg van een kritische evaluatie) en landen die reeds op de lijst staan zullen mogelijk uit het proces geraken als reflectie van gerealiseerde hervormingen. Ik zal u derhalve na iedere plenaire vergadering van de FATF op de hoogte houden van eventuele wijzigingen in de lijst.

Belastingmisdrijven als gronddelict voor witwassen

Binnen FATF vinden op dit moment discussies plaats over de voorbereiding van de vierde ronde van de wederzijdse landenevaluaties. Die gesprekken moeten in 2011 zijn afgerond. Eén van de belangrijke onderwerpen die in deze discussie aan bod komt is het al dan niet opnemen van belastingmisdrijven in de lijst van gronddelicten voor witwassen die de FATF in zijn standaarden hanteert. Nederland heeft altijd voor opname gepleit en het onderwerp is één van de prioriteiten van het Nederlandse voorzitterschap.

De plenaire vergadering heeft nu al het principebesluit genomen dat bij de geplande aanpassing van de standaarden voorafgaande aan de vierde ronde van wederzijdse evaluaties, belastingdelicten zullen worden toegevoegd aan de door FATF gehanteerde lijst met gronddelicten voor witwassen. Hiermee is een eind gekomen aan de technische discussie over dit onderwerp; dit is een belangrijk resultaat voor Nederland. Dit besluit zal definitief worden als het gehele pakket aanpassingen aan het eind van het aanpassingsproces in één keer zal worden aangenomen.

Corruptie

Op basis van een onder andere door Nederland opgesteld discussiedocument heeft de plenaire vergadering gesproken over de rol van de FATF bij de internationale strijd tegen corruptie. De G20 heeft de FATF in september 2009 opgeroepen¹ om de standaarden te versterken teneinde een bijdrage in deze strijd te leveren. Er zijn afspraken gemaakt over het integreren van corruptiepreventie en -bestrijding in beleidsprocessen binnen de FATF, én er is besloten om in het bijzonder aandacht te gaan besteden aan de FATF-aanbeveling inzake «*politically exposed persons*» (oftewel PEP's; dit zijn personen die een prominente publieke functie vervullen of hebben vervuld). De FATF zal op basis van deze discussie binnenkort terugrapporteren aan de G20 over de versterking van de rol voor FATF in de strijd tegen corruptie. Hierbij zal rekening worden gehouden met het werk van andere organisaties die zich bezighouden met corruptiebestrijding (zoals de OESO, de VN en de Raad van Europa), teneinde overlap te vermijden.

Fiscale amnestieregelingen – Italië

Net als tijdens de vorige plenaire vergadering is opnieuw gesproken over de Italiaanse fiscale amnestieregeling – waarbij Italianen niet aangegeven spaartegoeden in het buitenland tegen een gunstig tarief kunnen aangeven in Italië². Hierover is reeds eerder een kritische briefwisseling geweest tussen de FATF en de Italiaanse autoriteiten. De plenaire vergadering heeft nu kennis genomen van een toelichting van Italiaanse zijde en heeft tegelijkertijd zorgen geuit over mogelijke risico's die desalniettemin aan deze amnestieregeling zijn verbonden. Er is afgesproken dat Italië bij de volgende plenaire vergadering weer rapporteert, onder andere om meer duidelijkheid te krijgen over de aard en omvang van verschillende geldstromen, over de toegepaste systematiek van (door de FATF verplichte) melding van verdachte transacties, en over de effectiviteit van de anti-witwasmaatregelen die van kracht zijn.

¹ Zie voetnoot 3 op p. 1.

² Zie ook de kamervragen van de leden Omtzigt en De Nerée tot Babberich aan de minister en de staatssecretaris van Financiën, ingezonden op 24 november 2009, en de antwoorden op deze vragen, verzonden op 27 november 2009.

Daarnaast is gesproken over fiscale amnestieregelingen in algemene zin. Hierbij is vooral gekeken naar welke kenmerken van een amnestieregeling de grootste risico's met zich meedragen ten aanzien van het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering. Ook hierover zal bij de volgende plenaire vergadering verder worden gesproken, teneinde tot richtsnoeren te komen die meer duidelijkheid moeten geven over AML/CFT-aspecten bij het gebruik van dergelijke amnestieregelingen in de toekomst.

Aruba

Tijdens de vorige plenaire vergadering (oktober 2009) is het kritische evaluatierapport van Aruba besproken en goedgekeurd. Bij de afgelopen plenaire vergadering lag er een zogeheten «follow up»-rapport ter bespreking voor. Dit rapport gaf aan welke acties reeds ondernomen zijn en welke acties op korte termijn zullen worden ondernomen om de geïdentificeerde tekortkomingen te adresseren. Dit rapport is door de plenaire vergadering goedgekeurd en Aruba wordt aangemoedigd om het ambitieuze actieplan uit te voeren. In de komende plenaire vergadering zal ook besproken worden of Aruba wel of niet wordt opgenomen in het eerder genoemde proces m.b.t. hoog-risico en/of niet-coöperatieve landen.

Reguliere wederzijdse evaluaties: Duitsland en Luxemburg

De evaluatierapporten van Duitsland en Luxemburg zijn besproken en vastgesteld. Het rapport over Luxemburg was zeer kritisch van toonzetting; Luxemburg scoorde 13 onvoldoendes op de 16 belangrijkste aanbevelingen van de FATF. Op basis daarvan zal Luxemburg automatisch worden voorgedragen voor nader onderzoek. Duitsland bleef met uiteindelijk zeven onvoldoendes binnen de gestelde grenzen.

Nederland zal in de zomer van 2010 worden geëvalueerd. Het evaluatierapport van Nederland zal worden besproken tijdens de plenaire vergadering van de FATF in februari 2011.

Ontneming

De plenaire vergadering van de FATF heeft een rapport over confiscatie aangenomen. Dit rapport is tot stand gekomen onder leiding van Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Het rapport bevat onder meer best practices op het terrein van het opsporen van wederrechtelijk verkregen vermogen, internationale samenwerking bij ontneming, voorlopige maatregelen om vermogensbestanddelen veilig te stellen en ontneming zonder strafrechtelijke veroordeling (non-conviction based confiscation).

Dit rapport zal landen helpen bij het implementeren van de nodige maatregelen die het wettelijk kader versterken, knelpunten wegnemen en processen en procedures verbeteren teneinde effectiever wederrechtelijk verkregen voordeel op te sporen en te ontnemen, zowel in nationaal als in internationaal verband.

Overige onderwerpen

De plenaire vergadering van de FATF heeft enkele rapporten aangenomen die moeten bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit en coördinatie van de internationale strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering. Het gaat hierbij om een *best practice paper* inzake «grensoverschrijdend transport van contanten», een typologierapport over «kwetsbaarheden van vrijhandelszones t.a.v. witwassen», en een beleidsdocument dat

opties uiteen zet voor een eventueel internationaal (FATF-)beleidskader inzake proliferatiefinanciering.

Volgende vergadering

De volgende plenaire vergadering zal plaatsvinden tussen 23 en 25 juni 2010, in Amsterdam. Dit zal de laatste bijeenkomst zijn onder het Nederlands voorzitterschap.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager